

Megkoszorúzták a járeki emlékhelyet

Ma délelőtt mintegy száz főnyi egykori német és magyar táborlakó gyűlt össze a járeki temetőtől nem messze azon a parcellán, ahová néhány nappal ezelőtt áthelyezték a partizánok által létesített egykori haláltábor korábbi (2003-ban és 2010-ben elhelyezett) emlékkeresztjeit. Josef Jergernek, a Duna menti Svábok Világszövetsége alelnökének vezetésével két autóbusznyi egykori internált és hozzátartozóik érkeztek a helyszínre, főleg a tábor szörnyűségeit túlélte bulkesziek (ma: Maglić). A tábor tábori orvosának visszaemlékezése szerint a halál legjobban épp öközöttük aratott. Miután köszöntötte a vendégeket, szerb és magyar nyelvű beszédében Csorba Béla elmondta, hogy a halotti anyakönyvi adatok alapján a koncentrációs táborban közel 6500-an lelték halálukat, köztük mintegy ezer gyermek. A pusztulásra ítélt emberek többsége német, de a halottak között körülbelül kettőszáz magyar nemzetiségű, közülük nyolcvan körüli a kiskorú áldozatok száma. A két szorosan egymás mellé helyezett kereszt a táborban ártatlanul odaveszett dél-bácskai magyar és német lakosság sorközösségét szimbolizálja. Josef Jerger német nyelvű beszédében megemlékezett a tábor áldozatairól, de részletesen szólt az általuk többször kért szerény, mindössze néhány négyzetméternyi alapterületű emlékhely körüli bonyodalmakról és elutasításokról is. Többek között elmondta, a korábbi években Járekon attól tették függővé az emlékmű engedélyezését, hogy a németek készpénzzel hajlandók-e hozzájárulni a helyi sportcsarnok építéséhez. Ezt ők önérzettel visszautasították. Az emlékmű azóta sem készült el, holott a Vajdaság minden nagyobb, a német polgári lakosság internálására létrehozott koncentrációs táborának helyén engedélyezték a helyi hatóságok kegyhelyek létesítését, egyedül itt ütköztek érthetetlen és értelmetlen ellenállásba. A németek abbéli elvárását tolmácsolta, hogy a szeptember végi községi képviselő-testületi ülésen végre tartós és jó megoldás születik. Mindezt felemelő légkörben evangélikus igehirdetés és közös zoltáréneklés követte.

A németországi és a temerini emlékezők és egykori táborlakók koszorúit és virágait mellett elhelyezte koszorúját Gusztovics András temerini polgármester (édesapja és rokonai is megjárták a járeki „lóger” pokolbugyrait), valamint a VMDP nevében Dusa-Verebélyi Mária is. A rendezvényen megjelentek Puskás Tibor, a temerini első helyi közösség tanácselnöke, valamint a járeki helyi közösség vezetői is, akik távozófélben az egykori járeki község házában fogadták a német vendégeket.

Cs. B.